

M.D.XXI
הא לר מעט

ריקרוק ופעולות פרי
שפרע לקרא עברי;

RVDIMENTA QVAE
dam Hebraice grāmatices, quæ ad
lectionis usum, & illius linguæ ex-
ercitamenta non parum afferunt
utilitatis, cū decalogo & contigua
tralatiōe Latina, cū nōnullis alijs.

Apud inelytam Basileam, in
edibus Ioan. Froben. An.

M. D. XXII.

הקרומה

יְחַיֵּשׁ פְּרָאֲבִינְיָאוּשׁ לְכָל אֲחָבֵי וּמֹב
וּמְבַקְשִׁים לְלַמּוֹד וּלְרַקְרִיק לְשׁוֹן עֲבָרֵי

הִנֵּה רָאִיתִי תְּחִילָה לְאֵל בְּאֲדוֹמִים רַבִּים
חֲבָמִים וְנִכְוָנִים בְּלִשׁוֹן לְטִיִן וְעָפָה בְּקִרְבֵי מִ
יָמִים עָמְרוּ אֲנָשִׁים חֲבָמִים וְנִכְנָם וּמִצְאוּ מִ
מִפְּחֵ רֹב חֲכָמָתָם לְשׁוֹן יִנְגִי וְגַם כִּן עֲבָרֵי וְת
וְתִרְגָּוִם וְלָעַת הַזֹּאת מִצְאָתִי וְרָאִיתִי הִרְבַּח בַּח
בְּחֹרִים הַלְמוּרִים מִשְׁפִּילִים וְהַמּוֹרִים וְחַס
יּוֹשְׁבֵי בְלָתִי סְפָרִים עֲבָרִים וְיֵשׁ לָהֶם הַשׁ
חֶשֶׁק גְּרוֹל לְרַע וּלְרַבֵּר וּלְחַבֵּן לְשׁוֹן עֲבָרֵי כִי
יִשׁוּעָה מִשְׁחַנּוּ הַנְּשִׁלָת לְבֹ רַבֵּר בְּזַח הַלְשׁוֹן
וְכָל הַנְּבִיאִים וְיֵשׁ בְּזַח הַלְשׁוֹן תְּעַלָת גְּרוֹל ו
וְרָאִיתִי חֲחֹתְרוֹן שָׁאֵן לָהֶם סְפָרִים וְאִין אוֹמֵן
בְּלֵא בָלִים וְאוֹלָם בְּעֵכוֹר זֹאת רָאִחַ רָאִיתִי לְרַד
דְּעִשְׁתִּי חֲסֵפֵר חֹזֵה שְׁנִקְרָא מִפְּתַח הַלְשׁוֹן ו
וּמִי שִׁיעִיִן בְּזַח הַסֵּפֵר יִרְעִיתִי שְׁיֹבֵל לְקִרָא
לְשׁוֹן עֲבָרֵי מִעֲצָמוֹ וּבְקִרְבֵי יוֹמִים אֶעֱשֶׂה אִם
יִרְצָה הַגּוֹר סֵפֵר אַחַר עִם הִרְבַּח פְּעוֹלוֹת וְד
וְרִיּוֹקוֹת וְלֵא לְהַתְגַּרְל בּוֹ כִי אִם בְּעֵכוֹר חֲחֵב
הַחֲבָמִים הַנִּכְוָנִים וְחֲתִלְמוּרִים הַחֲגוּנִים הַמִּל
הַמְלוּמּוּים וּבְעֵכוֹר כְּבוֹד הָאֵל יִתְבַרַר וּבְכֵן נַח
נְחִיָה כְּעֵלוֹם חֹזֵה וְנִפְחָה כּוֹלְגוֹ לְעֵלוֹם חֲפֵא
בְלָתִי סוֹפֵק אֲמֵן סֵלָה

HEBRAEO

RVM LITERAE SVNT II. ET XX.

Earum autem figuras & nomina sic exprimunt.

G	V	H	D	G	B	A	
ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	Ⲙ <i>Figura</i>
זַיִן	וַיִּו	חֵא	דָּלֵת	גִּימֵל	בֵּית	אֶלֶף	<i>Nomen</i>
zain	vof	hec	daletb	Gimel	Beth	Alcph	
N	M	L	Ch	I	T	Ch	
נ	מ	ל	כ	י	ט	ח	
נוּן	מֵם	לָמֵד	כַּף	יוּד	טֵט	חֵת	
Nun	Mem	Lamed	Caph	Iud	Tes	Cheth	
Sch	R	q	z	ph	a	s	
ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	
שִׁין	רֵישׁ	קוּף	צָדִיק	פֶּה	עֵין	סָמֵךְ	
Schin	Res	Kuph	zadiK	Pe	Ain	Samech	
						ת	
						ת	

Sunt præterea ex illis quinque, quæ aliter atq; aliter scribuntur. Nam במנפצ in principio tantum dictio nis & medio pinguntur: hæc uero פתח in fine tantum, nec XXII. numero ascribuntur, quia sunt aliarum ἀντίστοιχα.

תוּר
Thaf.

RVDIMENTA HEBRAI/

Lectiōnis præexercitamenta.

Lectiōnis formula ex punctis colligitur. Sūt autem puncta decem, quibus uocaliū uice utuntur, quorum nomina, quod asperiora sūt, hic sua lingua curauimus adscribenda.

— פתח patha, a clarū. — צמץ cametz a sub/obscurū. — צרי zere e gracile. — סגול sægol æ diphthóg. — חירק chirec sub litera punctus sonat i uoc. — חולם cholem supra literā sub læuā facit o. — שורק schurec, quem alij קבוץ alij מלא בום imperitius, nā illud est quod i schurec quidā appellant, melius melo pū. Valet autē ו u, uel u gallicū. — aut mixtum — חטת chateph, alij שבה scheua, sonat e, uel a: nec semp legit, aut certe leuiter & raptim ex eo nascuntur alia tria cōposita, — — — quæ nomen sortiūtur ex primitiuis. Raptim חטת chateph, unde etiā nomē inuenit aliorum sonū, tanta uelocitate alios absorbēs, ut e solum possit exaudiri.

Literæ quæ signātur pūcto dages דגש, is est pūctus in uentre literarum, durius & asperius, ac ut duplices sonant. Hæ uero quatuor בבבב sine pūcto, uel cum רבי ro/ phe

CAE GRAMMATICES.

phe, quæ est in uertice uirgula, sic pferunt.
 ut ב f, ב ch, ב ph, ב th, seu s blesum sonet, cū
 שׁוּׁׁ uehementiori stridore sic: ב b, ב c, ב p.
 ב th. י litera in fine post hæc puncta —
 יׁ, pro uocali legitur, aliàs aut est cōsona,
 aut nō legitur. ך ch cū — in fine legitur
 ah, non ha: est ך Hispanis quemadmodū
 & LXX. qui illud exprimūt per χ, nō tam
 aspiratio, ך litera. ׁ sola penè inter eas
 quæ finales uocantur, punctum admittit.
 Et in summa omnes literæ sine pūctis ob/
 mutescunt. Literarum diuisio.

Literas partiūtur in accidētarias, & sub/
 stātiales, quod subinde accidant, cum non
 sint de substantia dictionis: substātiales ue
 ro, seu ut alij radicales, quod ex radice, seu
 fonte mānent, unde oriantur cæteræ. Radi
 cum autē Hebræis, quibus שׁוּׁׁ dicun/
 tur, frequens est mentio, quasi themata di
 cas. Eæ autem natura tribus literis scribun
 tur, reliquas annexa, seu affixa uocant. Pe/
 culiaries illæ & genuinæ sunt hæ XI. ט ו ז א
 ק פ צ ם ע ס, quæ nunq̄ loco suo mouētur:
 a 3 reliquæ

RVDIMENTA HEBRAI

reliquæ uero XI. uarie loco cedentes, nunc principio, nunc fini seruiunt, ut ex his quæ hic ordine adnotauim⁹ facile colligas. quæ quidem tametsi interdum sint seruales, radicalium tamen aliquando funguntur officio. in primis autē hæ quatuor א ב ג ד, quæ tantū in capite seruiūt: ה ו ז ח ט י quæ in medio radicem constituunt: כ ל מ נ quæ in fine & medio: פ ק ר ש quæ in capite & calce: ת, quæ principio, medio, & fini dictionis seruiunt. Literarum seruiū officium.

א futurum sing. primæ personæ signat.

ב in, uel cum præpositiones, ut בראי שיה:

ו in capite, & ac, autē præpositiones. tempus mutat pro punctorum uarietate: in fine cū pluralem numerū: in fine itidem cū ו facit eū, uel suū, & futurū: & imper. scemi.

ה à fronte uim obtinet articuli. interdum quæsitium est, & cū ה relatiuū fœmininū.

י in fronte notat ter. personam utriusq; numeri futuri tem. in fine meus, mihi, me, & imperati. & futu. secundæ personæ fœmi.

ל articulis datiui casus, & ualet ad præpo.

ד in ca-

CAE GRAMMATICES.

ב in capite ualet quasi, ut & c.

א à uel de. est etiam nota denominatiui: ב uero cum א uel præcedente .: eorū, eis, eos.

ב in principio passiuī signū est, & pri. perf. plu. nu. futu. temp. ׀ in fine, eas, earum & c.

ב secundā per. nu. plu. & utriusq; signat.

ה nota secundæ personæ sing. nu. m. gen̄.

Syllabarum seruilium officium.

אח obliquorū articul. in primis aut accus.

הם ualet eorum, eis, ut יריהם

הן earum eis eas, ut אביהן

הו eum, eius, ei, mascu. ge. ut הללוהו

הה signum coniugationis הַתְּפַעַל hispoël.

ים terminatio pluralis masculinorum.

הו uero fœmi. præter paucula quædam.

בם uos, uester, uobis, ut אלהיבם

בן uos, uestrum, uobis, fœminini generis.

בו idem cum eo quod est, הם eorū, eis.

בן secū. & ter. per. plu. fut. tēp. & imp. plu.

נו nos, noster, nostra, & primam per. plu.

נו eum, ei, si .: punctus præcedat.

ני pronomen mihi, me, ut עובדני

הם secū. per. plu. prat. tēp. mas. g. הן fœmi.

RVDIMENTA HEBRAI

Partium orationis brevis index:

Partes orationis quidā tres faciunt, שם
nomen, מַעַל uerbum, מִלָּה dictio.

Nominis diuifio.

Nominis rursus quadruplex ratio, הַע
תַּיְהִים substantiuū: הַתֶּאֱרַר adiectiuū: תַּיְהִים
gentile: הַמִּסְבָּר numerale.

De articulis.

Articuli, ex quibus facile quoduis nomē
inflectes, sunt hi: שׁ genitiui: לְ datiuui: אֶת
accusatiui: מִן ablatiui.

Inflectionis formula.

Geniti.	הַ	} No. fœm. צְבָא	הַאִישׁ	} No. m. אִישׁ
Dati.	לְ		לְאִישׁ	
Accusati.	אֶת		אֶת אִישׁ	
Ablati.	מִן		מִן אִישׁ	
Pluralis.	צְבָאוֹת		אִישִׁים	

Ex hac formula facile tibi nominum
inflexionem cōparabis. Verum ut genus
noscas, notabis quæ exeunt in הַתָּה ferè esse
fœminina, & ut plurimū habere הַתָּה in plu-
rali, quæ secus masculina, & finire plu. in יִים:

De uerbis

CAE GRAMMATICES.

De uerbis ex רובי רור קמחי:

Ordines uerborū à doctissimo quoqꝫ
Iudæorum vij. numerantur.

Primus, שלמים, id est, perfectorū, quo-
rū nulla literarū excidit, ut שמר custodiuit.

Secundus, quorū prima est י, uel ב, quæ
nonnunquam excidit, ut ירע pro רע:

Tertius, cum tertia est ה litera, ut עשה:

Quartus, quorum prima est י, uel ב, &
tertia ה, & sæpe abas abijcit, ut אט pro אטח:

v. ubi duarum literarum media implica-
tur, ut in בן per ׀ includitur ו, pro בוך:

VI. quorū prima & ter. sūt similes, ut חבן:

VII. uerba quatuor literarū à uerbis ut
plurimū tertij ordinis, ut בלבב, pro בלה:

De coniugatione ex eodem.

De nūero cōuenit, à quibus vij. ferūtur.

I. illis est פעל קל, id est, facile, ut שמר:

II. גפעל, passiuū primæ, ut גשמר:

III. פעל כבד, i. uerbum graue, ut שומר:

III. גפעל, passiuū tertiæ, ut שומר:

v. הפעיל transitiuū secundū, addit sup
primā ה āte primā, & י āte tertiā, ut השמיע

RVDIMENTA HEBR. GRAM.

VI. הִתְפַּעֵל quintæ passiuum, ut הִתְפַּקֵּר;

VII. בַּעַל in qua ׀ addit primæ, ut שׁוֹמֵט;

VIII. הִתְפַּקֵּר, retransitiuū, ut הִתְפַּקֵּר;

De sex modis ex רבי רוּר מִשָּׁה.

I. illis est עָבַר .i. præ. ut שָׁמַר custodiuit.

II. עָתִיר, fit p̄ p̄positiuas אִי נָה, ut אֲשָׁמַר;

III. צוּי, impatiuus שְׁמוֹרָרָו custodi, dite.

IIII. מִקָּר, infinitus, p̄ præpositiuas בָּבַל מִ,

V. הִבְנוּגִי, partici. p̄sens, ut שׁוֹמֵר custodiēs

VI. בָּעוֹל, participiū. præ. tempo. ut בָּקֹר;

Personæ iij.

I. לְנִכְתָּר illis, nobis aūt tertia, ut בָּקֹר;

II. לְגוֹבַח nobis cum illis eadē, ut בָּקֹרָת;

III. לְעַמִּי illis, nobis prima, ut בָּקֹרָתִי;

Numeri ij.

Singularis לְאַחַד, ad unum, ut שָׁמַר;

Pluralis לְרַבִּים, ad multos, ut שְׁמָרוּ;

Genera uerbi iij.

Masculinū לְזָכָר ad masculum, ut שָׁמַר;

Fœmininū לְנִקְבָּה, ad fœminā, ut שְׁמָרָה;

Cōmune est .i. quæq; p̄sona utriusq; num̄.

ut שְׁמָרוּ, שְׁמָרָתִי, & iij. pluralis nume. præ

teri. & f. ut שְׁמָרוּ custodierūt, de uiro & fœ.

אילו

DECALOG. INTERPRETE HIER.

אֵילוּ עֲשֶׂה הַרְבּוֹת שְׂרַבֵּר יְהוָה פֶּח אֶל

Hæc sunt decem uerba, quæ loquutus est deus os ad

פֶּח עִם מִשֶׁה רַבִּינוּ עִה לִפְנֵי בַל קַהֵל יִשְׂרָאֵל

os, cū Mose præceptore nostro ate uniuersū populū Israel

וְכַל זֶה נִמְצָה בְּאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּקַפִּיטִיל ב

Hæc autem omnia habentur Exodi capite uigesimo.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת בַּל הַרְבֵּרִים הָאֵלֶּה לְאָמְרוּ:

*Locutusq; est dominus cunctos sermones hos:**

אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

Ego sum dominus deus tuus, qui eduxi te de terra ægypti

מִבְּיַת עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל

ti, de domo seruitutis. Non habebis tibi deos alienos*

פְּנֵי, לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכַל תְּמוּנַת אֲשֶׁר

corā me. Nō facies tibi sculptile: neq; oēm similitudinē q̄ ē

בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר מִב

in cælo desuper, & quæ in terra deorsū, nec corū quæ sunt

בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ; לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא ת

in aquis sub terra. Non adorabis ea, neque

תַעֲבֹדֵם בְּאֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֶל קָנָא פֶקֶד עוֹ

coles. Ego sum dominus deus tuus fortis zelotes, uisitans

עֵז אֲבֹת עַל בָּנִים אֶל שְׁלֵשִׁים וְעַל רַבְעִים לֹש

īiquitatē patrū ī filijs, ī tertiā & quartā generationē corū

לְשָׁנָאֵי; וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְאֲלֵפִים לְאֲהָבֵי וּלְשֹׁמֵר

*q̄ oderūt me, & faciēs misericordiā ī** milia, his q̄ diligūt

וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי; לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֶל

me, & custodiūt præcepta mea. Nō assumes nomē domini

dei

πρὸς μωϋ
ὁὖ λείωρ.

οὐκ ἔσονται
σοὶ θεοὶ ἕτε
ροι πλὴν
ἐμοῦ.
ἰδὼλον οὐ
δε παντὸς
ὁμοίωμα.

χιλιᾶσ.

HIERONYMO INTERPRETE.

תַּחֲמַר בֵּית רֵעֵךְ לֹא תַחֲמַר אִשָּׁת רֵעֵךְ וְעִ
 Nō cōcupifces domū pximi tui, nec desiderabis uxorē ei⁹,
 וְעַבְדֶּךָ וְאִמָּתֶךָ וְשׂוֹרֶךָ וְחֲמֶרֶךָ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֵךְ;
 nō seruū, nō ācillā, nō bouē, nō asinū, nec oīa quę illi⁹ sūt.

חָא לָךְ שְׁנֵי מִזְמֹרִים הָרִאשׁוֹנִים מִתְּהִלִּים:

Primi duo psalmi, Hieronymo interprete.

בְּשִׁירֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא חָלַךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים

Beatus uir qui non abiit in consilium impiorum,

וּבְכַרְרֵךְ חֲטָאִים לֹא עָמַר וּבִמְשִׁיב לַצִּים לֹא יָ

Ⓢ in uia peccatorū nō stetit, Ⓢ in cathedra *derisorū nō

יָשָׁב: כִּי אִם בְּתִירַת יְהוָה חָסְדוֹ וּבַהוֹרָתוֹ י

sedit: Sed in lege dei uoluntas eius, Ⓢ in lege eius

יִתְגַּדֵּף יוֹמָם וּלְיַלְחָ: וְחָיָה בְּעֵץ שִׁתּוּל ע

meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ * arbor plantata

עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיֹו יִתֵּן בְּעֵתוֹ וְע

super riuulos aquarum, quę fructū suū dabit in tpe suo.

וְעֵלְהוֹ לֹא יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ:

Et foliū ei⁹ nō defluet, Ⓢ omne quod faciet * p̄sperabitur

לֹא כִּן הַרְשָׁעִים כִּי אִם בַּמוֹץ אֲשֶׁר תִּרְפְּנֵי

Non sic impij, sed tanquam * festuca, quam proijcit

רוּחַ: עַל כֵּן לֹא יִקְמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְח

uentus. Propterea non surgent impij in iudicio, neque

וְחֲטָאִים בְּעֵרַת צְדִיקִים:
 peccatores in congregatione iustorum.

λοιμωμ.

ξύλον τὸ
 πεφυτευ-
 μένον πρὸς
 τὰς δὲ ἕξι-
 ούσας.

κατευοδῶ-
 ῖται.
 χυρῶς.

PSALMI II. PRIMI HEBRAICE

כי יודע יהוה דרך צדקיים ודרך רשעים תאבד

Quoniã nouit dominus uia iustorũ, & iter ipiorũ pibit.

ב

ל

מה נגשו גוים ולאמיוס יהגו ריק:

Ἐφθιάξαμ. Quare cõgregata sũt gẽtes, & populi meditabũt inania?

יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסרו יחד על

οἱ ἄρχοντες Astabunt reges terre, & * principes tractabunt unã

συνήχθη: על יהוה ועל משיחו: ננתקה את מוס

συνέπι τὸ aduersus deum, & aduersus Messiam eius. Dirũpamus

αὐτό. מוסרותימו ונשליכה ממנו עבתימו: יש

uincula eorum, & proijciamus à nobis laqueos eorum.

ישב בשמים ישחק ארני ילעג למו: א

Ἐκμουσθη Habitans in cœlis ridebit, * dominus subsannabit eos.

ἔσται αὐτὸς. אז ירבר אלמו באפן ובחרונו יבהלמו: ואני

Tũc loquet̃ ad eos in ira sua, et in furore scõtur. eos. Ego at

נסתתי מלכי על ציון הר קדשי: אספרה

κατὰ ἄδω * unxi regem meũ, super siõ montẽ sanctum meũ. Narrabo

אל חק יהוה אמור אלי בני אתה אני היום

πρὸς ἄμα præceptum. Deus dixit ad me, filius meus es tu, ego hodie

ילדתיך ושאל ממני והתנה גוים נחלתך וא

genui te. Postula à me & dabo gentes hereditatem tuam,

ואחזתך אפסי ארץ ותרועת בשבת ברזל בכלי

κατὰ ἄμα * & possessionẽ tuã angulos ter. Reges eos in uir. fer. ut uas

יוצר תנפצם: ועתה מלכים השבילו הוסרו

παιδὸν ἄμα figuli conteres eos. Et nunc reges intelligite, castigamini

iudices

INTERPRETE HIERONYMO.

שִׁפְטֵי אֶרֶץ; עֲבְרוּ אֶת־יְהוָה בִּירֵאָה וְגִלוּ בָר
iudices terræ. Seruite deo in timore, & gaudete
בְּרַעְיָה: נִשְׁקֹוּ בָר פֶּן יֵאָנֶחַ וְהִאֲבִרוּ רִדְד כ
in tremore. * Osculamini filiū, ne irascatur, & peatis de uia
בִּי וּבְעַר בְּמַעַט אַפֵּן אֲשֶׁר־י בַל הוֹסִי בוֹ;
Cū exarserit post paululū furor eius, blī oēs sperātes ī co.

δ' ἁλάξει
π α δ' εἰας.

בְּאֵלֶּה חֻבְרִים קִפִּיט לִיָּה נְאֻמִּים אֵילֹו חֶם
חֶסְסוּקִים עַל חֻמְשִׁיחַ שֶׁנִּשְׁלַח לָנוּ וְהִיחֹוּרִים
לֹא יוֹבְלוּ לְחֻשִׁיב עַל זֶה עִם הָאֻמָּה;

Ex Deuteronomij cap. xvij. aliquot uersus de Christo
iam olim misso, quod Iudei non possunt inficiari.

בָּיָא מִקְרָבֶךָ מֵאֲחֵיךָ בְּמִנֵּי יָקִים לְךָ י
Prophetā de gēte tua, & de fr. t. sicut me suscitabit tibi
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּ: וְעוֹד;

dominus deus tuus, * ipsum audies. Et iterum,
בָּיָא אֲקִים לָהֶם מִקְרָב אֲחֵיהֶם בְּמוֹךְ ו
Prophetā suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui,
וְנִתְּתִי רִבְרִי בְּפִיו וְרִבֵּר אֵילָהֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר א
& ponā uerba mea in ore eius: loqueturq; ad eos oīa que
אֶצְנַנְנוּ וְחִיָּה חֵאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶל דְּבַר־י א
præcepero illi. Qui autem uerba eius,

αυτοσ ακαυ
αυτοσ.

אֲשֶׁר יִרְבֵּר בְּשֵׁמִי אֲנֹכִי אֲרָשׁ מֵעַמוֹ;
que loquetur ī noīe meo audire noluerit, ego ult. existē.
בְּרוּר הַנִּתֵּן לַיְעֶתָה בָּח: אֲבִיר מֵח

εγω ακαυ
αυτοσ
αυτοσ.

בעיר בוליאה בללת יופי שנבכורת מרופר
 בה בארץ אשכנז גרפס ברפוס של האיש ה
 הנריב והנכבר והנאיש פרוביניאוש המשבח
 והמפואר במלאכת הרפוס והשלם המלאכת
 מלאכת הקרש בחורש תשרי בשנת אלת המ
 תמש מאות כב מגאולתינו

